

Savonlinnan kaupunki
Rakennusvalvontaviranomainen
Olavinkatu 27
57130 SAVONLINNA

Maankäyttö- ja rakennuslain 187 §:n mukainen oikaisuvaatimus Savonlinnan kaupungin rakennustarkastajan tekemästä purkamislupapäätöksestä

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vaatii, että Savonlinnan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta kumoaa rakennustarkastajan julkipanon jälkeen 14.12.2018 antaman päätöksen (§ 499), jolla Stora Enso Oyj:lle on myönnetty maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukainen purkamislupa venevajakennuksen purkamiseen Savonlinnan Laitaatsillan telakka-alueella rakennuspaikalla Aholhti 740-501-2-96.

Perustelut

Lupa on myönnetty Savonlinnan kaupungin Laitaatsillan telakka-alueella sijaitsevan 1920-luvulla rakennetun 500 m²:n suuruisen venevajakennuksen purkamiselle.

Etelä-Savon päivitetystä maakuntakaavassa (hyväksytty 12.12.2016) Laitaatsillan telakka-alue rakennuksineen on osoitettu merkinnällä maV 16.553 seuraavin määräyksiin:

maV KULTTUURIYMPÄRISTÖN JA/TAI MAISEMAN VAALIMISEN KANNALTA VALTAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ ALUE

Osa-alueen erityisominaisuuksia ilmaiseva merkintä, jolla osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita ja rakennettuja kulttuuriympäristöjä. Alueeseen sisältyvät yksittäiset arvokohteet on lueteltu ja esitetty kohdeluettelossa.

Suunnittelumääräys

Alueen käytön suunnittelussa on otettava huomioon alueen historiallisesti tai ympäristön kannalta arvokkaat rakennukset, rakennusryhmät, puistot tai maisema-alueet taikka muut niihin verrattavat erityisarvot.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on osoitettava määräykset maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön osatekijöiden, kokonaisuuden ja ominaislaadun säilyttämiseksi.

Suositus

Ympäristöön merkittävästi vaikuttavista toimenpiteistä tulee pyytää lausunto museoviranomaiselta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

Savonlinnan keskustaajaman länsiosien osayleiskaavassa (hyväksytty 12.3.2007, tullut voimaan 16.11.2009) venevaja sijaitsee alueella, joka on osoitettu merkinnällä TY/P Ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien teollisuus- ja palvelutoimintoja palvelevien rakennusten alue, jota koskee määräys: *Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaan telakan rakennuksia.*

Venevajan kohdalla alueella on voimassa 25.01.1988 hyväksytty asemakaava, jossa telakka-alue on osoitettu merkinnällä T teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue. Asemakaavan päivitys on aiemmin ollut kaupungin kaavoitustoimessa suunnitteilla, muttei ole edennyt alkuneuvotteluja pidemmälle.

Purkamisluvan kohteena oleva venevajarakenus sisältyy valtakunnallisesti merkittävään rakennetun kulttuuriympäristön alueeseen (RKY 2009) Laitaatsillan telakkayhdyskunta.

RKY on Museoviraston laatima inventointi, joka on valtioneuvoston päätöksellä otettu maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoitamaksi inventoinniksi rakennetun kulttuuriympäristön osalta 1.1.2010 alkaen. Inventoinnissa kuvaillaan Laitaatsillan telakkaa mm. seuraavasti:

Laitaatsillan telakka on 1900-luvun alkupuolelta alkaen ollut Suomen tärkeimpiä sisävesitelakoita ja sisävesilaivojen talvehtimistukikohta. Telakan historia liittyy Suomen puunjalostusteollisuuden kehitykseen, etenkin sen yhden keskeisen yhtiön, Enso-Gutzeit Oy:n, toimintaedellytyksiin Saimaan vesistöalueella.

Telakka-alueen rakennuskanta koostuu korjauspajoista, peltipajoista, puusepän- moottori- ja maalausverstaista, työkaluvarastoista, vinsseistä ja erilaisista varastorakennuksista, lauta- ja venevarastoista, venevajoista ja -talaista. Monissa rakennuksissa on kuten laivoissakin, tunnusmerkkinä Enso-Gutzeitin valkoinen tähti päätyikkunoina.

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 139 §:n mukaan purkamisluvan myöntämisen edellytyksenä on, ettei purkaminen merkitse rakennettuun ympäristöön sisältyvien perinne-, kauneus- tai muiden arvojen hävittämistä eikä haittaa kaavoituksen toteuttamista.

Hallintolain (434/2003) 45 §:n mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.

Etelä-Savon ELY-keskus vaatii, että rakennus- ja ympäristölautakunta kumoaa rakennustarkastajan päätöksen. Päätöstä ei ole perusteltu hallintolain edellyttämällä tavalla. Päätöstä tehtäessä ei ole varmistettu, ettei venevajan purkaminen merkitse maankäyttö- ja rakennuslain 139 §:n mukaisten arvojen hävittämistä.

ELY-keskuksella ei ole tietoa siitä, onko voimassa olevaa asemakaavaa laadittaessa ylipäättään tutkittu alueen kulttuurihistoriallisia arvoja, ainakaan siihen ei sisälly suojelumerkintöjä. Museoviraston ensimmäinen RKY -inventointi, johon Laitaatsillan telakkakin sisältyi, julkaistiin vuonna 1993, joten asemakaavaa voidaan perustellusti pitää ainakin kulttuuriympäristöarvojen osalta vanhentuneena.

Maankäyttö- ja rakennuslain muutosta koskevan hallituksen esityksen (251/2016) perusteluissa todetaan, että käytännössä rakennusten merkittävyyttä arvioidaan rakennusperinnön inventoinneissa ja muissa asiantuntijaselvityksissä. Jos rakennus saattaa olla valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävä, mutta inventointia ei ole tehty tai rakennus on esimerkiksi valitun alueen, teeman tai aikakauden johdosta jäänyt inventoinnin ulkopuolelle, voidaan selvitystä rakennuksen merkittävyydestä tarvittaessa hankkia esimerkiksi asiantuntijaviranomaisen lausunnon avulla.

ELY-keskus toteaa, että Laitaatsillan telakka-alueen merkitys on todettu valtakunnalliseksi. Purkamisluvan kohteena olevan venevajan rakennuskohtaista statusta tai merkitystä osana telakka-alueen kokonaisuutta ei kuitenkaan ole arvioitu. Tässä tapauksessa rakennuksen purkamisluvan edellytyksiä voidaan arvioida vasta, kun rakennuksen arvo/merkitys osana telakka-alueen RKY-aluetta on määritetty.

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti, mistä löytyy merkintä asiakirjan viimeiseltä sivulta. Asian on ratkaissut ympäristö ja luonnonvarat

-vastuualueen johtaja Pekka Häkkinen ja esitellyt lakimies Kati Manu.

LIITTEET Inventointikortti (RKY, Museovirasto, Laitaatsillan telakkayhdyskunta)
Inventointikortti (ESKU, Laitaatsillan telakan venevaja 56L)

TIEDOKSI Stora Enso Oyj / Essi Jumisko (sähköpostilla)

Tämä asiakirja ESAELY/1082/2018 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAELY/1082/2018 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Manu Kati 21.12.2018 15:04

Ratkaisija Häkkinen Pekka J 21.12.2018 15:07